

Helsinki 15.6.2018

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

VIITE: STM091:00/2017,STM/3421/2017

LAUSUNTO

Asia: Sosiaali- ja terveysministeriö palautepyyntö/lausunto henkilökohtaisella budjetilla tuotettujen liikuntapalvelujen asiakirjamallien luonnoksista

- Henkilökohtaisen budjetin palvelukuvausmalli, esimerkkinä liikuntapalvelu osana sosiaalista kuntoutusta

Suomen Kunto- ja Terveystuokakeskusten yhdistys SKY ry toteaa, että henkilökohtaisen budjetoinnin palvelukuvausmalli on hyvä. Sote-uudistuksen tavoitteena on kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja, parantaa palvelujen yhdenvertaisuutta ja saatavuutta sekä hillitä kustannuksia. Yhtenä keskeisenä keinona hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisessa on liikunta, jolla on keskeinen rooli niin terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä kuin sairauksien ehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa (palveluketjut ja nivelvaiheet).

Liikunnalla on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluketjuissa merkittävä rooli ja nyt esillä oleva liikuntapalvelu osana sosiaalista kuntoutusta tukee tätä roolia.

Hyvinvoinnin haasteet kasvavat yhteiskunnassa, mikä tulee nähdä myös mahdollisuutena toteuttaa uusia ratkaisuja erityisesti liikuntasektorilla. Useat tutkimukset osoittavat, että liikunnalla on merkittäviä terveydellisiä vaikutuksia. Liikunnan vaikuttavuus on todennettua.

Hallintopäätöksen ja ehtojen tavoitteet-kohdassa todetaan, että maakunta voi tarjota henkilökohtaista budjettia myös muille asiakasryhmille, joilla on jatkuva ja laaja-alainen tuen tai avun tarve.

- Toteamme myös, että ns. kuntouttavan liikunta tulisi olla myös yhtenä henkilökohtaisen budjetin osana mm. liikunnan käypähoitoreseptin sisällöllä.
- Tarve ketterille ennaltaehkäisevän terveydenhoidon ratkaisuille on merkittävä huomioiden yksilön, yhteisön ja alueen tarpeet. Terveyden edistämien osalta vastuu on

kunnilla, mutta myös henkilökohtaisen budjetoinnin osalta maakunnalla. Erityisesti liikkumattomien kohderyhmässä henkilökohtaisen budjetoinnin malli olisi toimiva.

Henkilökohtaisen budjetin avulla järjestetyn liikuntapalvelun aloittaminen on kuvattu selkeästi sekä tekstiosiossa ja alla olevassa prosessikuvassa. Asiakkaan polun osalta prosessin ensimmäinen vaihe on kuitenkin jo SOTE-keskus.

- Ehdotamme ko. informaation lisäämistä palvelukuvaukseen.

Kuva 1: henkilökohtaisen budjetin prosessi

- Palvelujen yhteensovittaminen ja listautuminen/rekisteröinti

Mallissa todetaan, että palvelujen yhteensovittaminen on toteutettava siten, että se turvaa asiakaskeskeisen integraation sekä sujuvat ja ehjät palvelukokonaisuudet. Palveluntuottaja varmistaa omalla toiminnallaan asiakkaan turvallisen siirtymisen palveluketjussa. Asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti yhteistyötä on tarvittaessa tehtävä eri sisältöisten sekä eri järjestämistavalla toteutettujen palvelujen (mukaan lukien asiakassetelillä hankitut palvelut ja suoran valinnan palvelut) osalta. Tässä mallissa mukana olevat palveluntuottajat eivät siis

listaudu tulevaan Luovaan, vaan kannatamme eri toimijoiden palveluhakemistomallin luomista maakunnille. Tavoitteena ei kuitenkaan pidä olla ns. 18+1 erilaista hakemistoa, vaan yhteinen rakennemalli/käytäntö jokaiselle maakunnalle. mallissa oleva alla oleva teksti tukee tätä ajattelua.

”Eri toimijoiden palveluhakemisto edesauttaa asiakkaan palvelujen yhteensovittamista sekä asiakasta hänen valitessaan palveluntuottajaa. Tämän toteuttamiseksi maakunta ylläpitää palveluhakemistoa, johon palveluntuottajat voivat merkitä tietonsa (esimerkiksi palveluntuottajan yhteystiedot ja tuotettavat palvelut).”

Hakemisto tuo asiakkaalle aidon valinnanvapausympäristön ja palvelee myös maakunnan alueella olevia kuntia terveyden edistämisen verkostossa.

Lainsäädännön tultua voimaan, toivomme myös, että liikunnan osuutta kokeiltaisiin pilottien sisällä tai voisimme toteuttaa erillisen liikkumiseen liittyvän kokeilupilotin.

Pidämme tätä kokonaisuutta merkittävänä terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyössä ja SOTE-kulujen vähentämistavoitteen keinona.

Suomen Kunto- ja Terveystuotakeskusten yhdistys SKY ry:n hallituksen puolesta:

Riitta Hämäläinen-Bister
Toiminnanjohtaja
riitta@sky-ry.fi
040 515 4449